

Využití metod a technik dramatické výchovy v primární prevenci

posudek vedoucího Bc. práce

M. Šimáková se vydala na pole často skloňované coby potřebné, avšak v praxi mnohdy v podstatě odbývané více než krátkodobými kurzy. Ty by měly směřovat k ovlivnění osobních vlastností a sociálních dovedností tak či onak spojených s tím, jak nakládat s různými lákadly a životními nástrahami, ať už je na nás chystá někdo jiný, nebo si je vyrábíme sami. Ideálně by měla primární prevence skutečně v pozitivním smyslu „zasahovat“ osobnostní rysy a „nastavení“ těch, kdož jsou jejími adresáty. Jde tedy fakticky o sebezkušenostní, sociální atd. výcvik či osobnostní a sociální výchovu (a právě ta je v RVP ZV mj. definována jako instrument primární prevence). To ovšem vyžaduje spíše soustavnou a časově náročnější práci s klienty. Na školách se ale s něčím podobným nesetkáme běžně, což – obecně vzato – snižuje účinnost takové prevence.

Drama-edukace, resp. některé její formy je/jsou tu v poněkud jiné pozici. Vedle dlouhodobě působících forem, jako je třeba výuka dramatické výchovy coby předmětu, fungují zde jako zcela korektní též formy působící podobně jako divadlo samé: jednorázově (divadlo ve výchově; lektorské aktivity v divadlech; drama-edukační projekty). Dramatická výchova je tím na jednu stranu – do jisté míry (z hlediska účinků) – hendikepována. Na druhou stranu ale, právě podobně jako její „metropolitní“ umění, divadlo, disponuje jiným typem prožitkovosti, než běžný výcvik. Požaduje agitaci kreativity při vytváření příběhů, nabízí příležitost „předuševnění“ a „přetělesnění“ (Zich) a tedy i zážitek „jiné“ zkušenosti, počítá s emocemi v „ohrazeném“ světě fikce apod.

Projekt M. Šimákové náleží mezi tyto formy. Finálně je určen jako inspirace lektorům primární prevence z konkrétní instituce. S těmi byl také realizován. Podstatné ale je též to, že byl nejprve pilotován s dětmi na základní škole.

Teoretická část se náležitě vyrovnává s definicí a vysvětlením klíčových kategorií vázaných k části praktické.

V praktické části jde – z hlediska „stavby“ – o dva bloky aktivit (označím je dle hlavních aktérů: Adam + Anička). Struktury jsou postaveny standardně a směřují ke zvoleným tématům primární prevence.

Důležité je, že autorka prováděla jak se žáky tak s lektory evaluace zjišťující mj. co, si aktéři „odnášejí“. Tedy možný typ výsledku podobných (jednorázových) edukačních činností. V tomto smyslu je důležité, že žákům projekt aktualizoval téma šikany a jejích možných řešení a lektorům ukázal (a v elementech snad i naučil, což nebylo v dané chvíli ověřitelné) jiné cesty primární prevence (vč. porozumění „systému“ dramatické výchovy).

Pokud jde o doporučení, patrně bych preferoval, kdyby se v plánu projektu více pracovalo s cíli typu „*Lektoři dokáží aplikovat ...*“, tedy s cíli tak, jak je („lege artis“) požaduje didaktika, totiž jako formulace výsledku edukační činnosti v podobě „změny žáka“.

Práci rozhodně doporučuji k obhajobě a předběžně hodnotím známkou „1“, tedy B.